

DELAVSKA POLITIKA

Izhaja dvakrat tedensko, in sicer vsako sredo in vsako soboto.
Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana VII, Zadrugi dom — Celje, Delavska zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopisi se ne vračajo. — Nefrankirana pisma se vobče ne sprejemajo. — Reklamacije se ne frankirajo.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. — Malih oglasov trgovskega značaja stane beseda Din 1.— V oglasnem delu stane petina enostolpna vrsta Din 1.50. — Pri večjem številu objav popust. — Naročnina za Jugoslavijo znaša mesečno Din 10.—, za inozemstvo mesečno Din 15.—. Čekovni račun št. 14.335.

Štev. 94.

Sobota, 25. novembra 1933.

Leto VIII.

Kakor vojak brez puške

je delavec brez svojega časopisa.

Delavski nasprotniki so že davno spoznali moč tiska, zato so si ustvarili mogočno časopisje, ki vpliva na delovno ljudstvo, tako da to služi interesom kapitalizma. Ogromne vsote žrtvujejo pridobitni sloji za svoje časopisje, kar se jim pa seveda bogato obrestuje.

Tudi razredno zavedno delavstvo že spoznava moč in vpliv tiska. V državah, kjer je delavsko gibanje močno, si je delavstvo z ogromnimi žrtvami ustvarilo mogočno časopisje, s čemur si je tudi pridobilo jak vpliv in moč v državi.

V naši državi si je sicer delavsko gibanje že tudi ustvarilo svoj tisk, toda ta tisk je še skromen in se mora težko boriti za svoj obstanek. Delavski tisk je navezan le na naročnino svojih naročnikov, za njim ne stojijo

banke in kapitalisti,

da bi ga vzdrževali in podpirali, vzdrževati ga mora zato delavstvo samo s svojimi lastnimi sredstvi.

V zadnjem volilnem boju pri volitvah v Delavsko zbornico je menda sleherni delavec, ki količkaj samostojno misli, lahko spoznal, kako potreben je našemu gibanju močen in borben delavski tisk.

Vse, kar delavstvo že ima, si je moralo pridobiti z bojem, s svojimi organizacijami in vse, kar še nima in mu je potrebno,

si bo moglo pridobiti edino-le z bojem.

Delavec je torej bojevnik za svoje najosnovnejše pravice življenja. Bojevnik pa rabi orožje, kakor rabi vojak puško.

Delavski tisk je prvo in najpotrebnejše orožje,

s katerim bo delavsko gibanje lahko vodilo boj za izboljšanje mizernega položaja delovnega ljudstva.

Strokovna komisija za Slovenijo je na svoji zadnji seji sklenila, da bo do konca tega leta posvetila vso pažnjo in organizirala čim bolj uspešno agitacijo za

širjenje »Delavske Politike«.

V to svrhu bodo sprejeli zaupniki v posameznih krajih posebno okrognico z navodili, kakor tudi potreben material za pridobivanje novih naročnikov.

V vsakem kraju, kjerkoli se nahaja vsaj nekaj razredno zavednih delavcev, ustanovite

tričlanski poverjeniški odbor.

Imena z navedbo točnega naslova v poštev prihajajočih sodrugov pa takoj sporočite upravi »Delavske Politike«.

V vsako delavsko hišo, v vsak lokal, kamor zahaja delavstvo, mora prihajati tudi

delavski tisk.

Ako hočemo, da bo »Delavska Politika« pravilno vršila svojo nalogo, je potrebno, da se podamo s nesebičnim požrtvovalnim delom na agitacijo.

in pridobimo »Delavski Politiki« kolikor mogoče veliko število novih naročnikov

med masami delovnega ljudstva. Na-

Med čehoslovaškimi sodrugi.

Pot s. Topaloviča v Prago. — Navezani so najožji stiki med nami in socialističnim gibanjem v Čehoslovaški.

V Pragi sem obdržal predavanje v Socialnem inštitutu »O gospodarskem in socialnem položaju v Jugoslaviji«. Ta zavod je avtonomna ustanova pod nadzorstvom ministrstva za socialno politiko. Predavanje je bilo jako lepo organizirano. Povsod je bilo plakativno, socialistični listi pa niso prinesli ne samo objave, ampak tudi slike in nezasluzene poklone moji osebi.

Predavanje

se je vršilo v veliki dvorani v zgradbi ministrstva in je bilo zelo dobro obiskano, četudi sem moral govoriti v francoščini, narkar je sledil kratek prevod predavanja v češčini. Vsa mesta v dvorani so bila zasedena, ko je s. Winter otvoril predavanje. Navzoči so poslušali zelo pazljivo. Nekoliko dijakov je na koncu predavanja napravilo tri majhne medklice, ki se pa niso nanašali na samo predavanje, a so ga napravili še bolj zanimivega za poslušalce. To predavanje bo tudi objavljeno. Doprineslo pa je mnogo k izpopolnitvi manjkavosti v našem medsebojnem obveščanju, ki nam je vsem skupaj zelo potrebno.

Midva sva, zahvaljujoča se ljubeznivosti s. Sterna, glavnega ravnatelja delavskega zavarovanja v Pragi in s. Koteka, svetnika v ministrstvu socialne politike, imela priliko, da se v vseh podrobnostih

upoznava s funkcioniranjem zavarovanja

in veliko ustanovo Masarykovih domov za zapuščenost, slaboumno deco in stare ter onemogle, katere zavode vzdržuje praška občina, a organiziral jih je nam dobro poznani prof. dr. Zec, znanstvenik svetovnega slovesa.

Mislil sem, da bo dovolj, ako se v socialno-demokratskem klubu v parlamentu sestane tudi s predstavniki strokovnih organizacij s. Tajerlom in Brodčkim. Toda oni se niso zadovoljili samo z načelnimi razgovori

o organiziranju medsebojne gospodarske in socialne ankete in izgradnje skupne politike v odnosu na gospodarsko in socialno politiko naših držav in male antante,

ampak so hoteli, da še formalno posetiva centralo strokovnih organizacij v Pragi. Tega vabila nisva mogla odkloniti in morala sva pristati tudi na

svečan sprejem v velikem domu strokovnih organizacij,

kjer domuje naš stari prijatelj s. Tajerle. Tu sva si ogledala ustanove strokovnih organizacij in napravila poznanstvo z velikim številom sodrugov in sodružic, ki vodijo češko strokovno gibanje. Pomanjkanje časa je povzročilo, da sva se morala omejiti samo na kratek

obisk v delavski akademiji in centrali za delavsko izobrazbo,

dočim je najin obisk v zadrugi centrali in v njenih mnogobrojnih zavodih moral za sedaj na žalost odpasti. Vsekakor bo za tak poset enkrat več časa in se bo nudila ugodnejša prilika.

Senzacija v angleškem parlamentu.

V angleški zgornji zbornici je imel kralj dne 21. t. m. prestolni govor. Ko je hotel kralj oditi, je stopil k njemu poslanec delavske stranke Mac Govers.

ša moralna sila se more naslanjati na zavedno delavstvo.

Zato, proč s cincarstvom in brezbriznostjo, na delo za delavski tisk! To je naša prva in poglobljena naloga, ki jo moramo izvršiti prav tako uspešno in zmagovito, kakor je v zad-

Sodrugi Čeh in sodrug Čeh sta izredno priprosta človeka, neobičajne ljubeznivosti, tako, da je najin sprejem dobil še prav poseben izraz prave domačnosti. Brigala sta se za nauj kakor za dva svoja otroka. Pri tem pa jim je delal konkurenco s. Soukup, ki se je ne samo parkrat dnevno zanimal za nauj in vprašal kaj počneva, ampak je skrbel tudi za to, da se je pri vsaki priliki sestel z nama in se informiral, ako je program sestavljen in izvršen kakor treba.

Sodrugi Čehova je bila vsak večer z nama in midva sva imela priliko uveriti se o skromnosti, ki vlada v tem ogromnem luksuznem stanovanju v zgradbi ministrstva socialne politike. Čehoslovaški ministri stanujejo vsi kar v ministrskih zgradbah. Vendar so velike luksuzne dvorane v zgradbi ministrstva socialne politike zaprte. Fotelji so pokriti, takisto tudi zidovi, gobelini in slike, da jih praž ne uniči. S. Čeh stanuje v eni sobi in kuhinji, v sosednji sobi poleg spalnice pa sprejema referente in obavlja svoje delo.

Zelo srečni so lahko čehoslovaški sodrugi, da udeležba v vladi ni vnesla snobizma, meščanskih manir, razmetavanja in demoralizacije med vodilne strankine sodruge na njihovih visokih položajih.

ampak je vsak izmed njih ostal prav tako naraven in skromen, kakor je bil kdaj poprej. Ako človek v resnici hoče, da vidi solidne in skromne ljudi s čutom velike odgovornosti, potem je treba, da jih poišče v Pragi. Ali poleg vseh teh splošnih vrlin čehoslovaških sodrugov je ljubeznivost s. Čeha in sodružice Čehove tako velika, da človek ne ve, kako bi se je obrnil in ali naj bi ne začel glasno protestirati.

Te sijajne moralne vrline voditeljev čehoslovaškega gibanja so velikega političnega značaja in jih radi tega tu podčrtavam. Ker Čehoslovaška je danes

veliko taborišče demokratičnih in socialističnih izgnancev in beguncev iz Nemčije.

Kljub velikim političnim težavam čehoslovaška vlada odločno zagovarja zaščito političnih emigrantov iz Nemčije, dočim delavsko socialistično gibanje v Čehoslovaški doprinaša velike žrtve za obstanek socialistične emigracije. Ta emigracija se trudi, da vzpostavi trajno vez z onimi, ki so ostali v fašistični ječi in da jim pošlje svobodni tisk in svobodne knjige. Emigranti urejujejo centralni strankin organ »Vorwärts«, ki se prefoto-grafira na najmanjši format, da je mogoče čitati tekst samo s povečalnim steklom. Na ta način morejo spraviti list preko meje v več tisoč izvodih in ga potem raznesejo po celi Nemčiji ter čitajo na sestankih majhnih skupin. Tako so nemški socialisti, kljub vsemu terorju, v trajnih duševnih stikih z glavnim strankinim vodstvom, katerega večina izvoljenih članov je danes zbrana v Pragi. Mene so obiskali sodrugi Stampfer, glavni urednik »Vorwärtsa« in pa član strankinega glavnega odbora s. Vogel, s katerima sem se dalje časa razgovarjal.

S tem je završila moja misija v Pragi.

Dr. Živko Topalovič.

V Španiji še ne bo monarhije!

Voditelj radikalne stranke Lerroux je z ozirom na napredek reakcije izjavil časnikarjem, da o obnovitvi monarhije ne more biti govora, ker bi tak poizkus povzročil v deželi kaotične in anarhične razmere.

nji volilni borbi delavsko gibanje pokazalo, kaj zmore z združenimi močmi.

Na delo torej, sodružice in sodrugi, za delavski tisk, ki mora postati sila, ako hočete, da bo borba za boljši položaj delavstva uspešna!

Med vojno in mirom

Upostavitev diplomatskih odnosov med najbolj kapitalistično državo sveta: Zedinjenimi državami ameriškimi in ruskim Savezom Sovjetskih Socialističnih Republik, kakor se Rusija uradno imenuje, ki se je izvršila pred nekaj dnevi, je najvidnejši znak,

da se je preselilo težišče svetovne politike

daleč izven Evrope, v območje Tihega oceana.

Neverjetna udarna sila japonske armade, ki je v par tednih pomandrala štiristomilijonsko Kitajsko in osvobodila na stotisoče kvadratnih kilometrov njenega ozemlja, je pošteno prestrašila vse države, ki so mejaši, ali pa imajo svoje kolonije v bližini tega azijskega sršena, predvsem Ameriko in Anglijo. Še večji strah kot japonska armada pa vzbuja v obeh anglosaških državah

nečuvven razvoj japonske industrije, ki pričinja poplavljanje svetovni trg s svojimi napol zastojnimi izdelki. Kolika je ta konkurenca, se vidi iz tega, da velja japonski bicikel, poslan na Nizozemsko, komaj Din 150.— v našem denarju in japonsko električno žarnico dobiš za Din 1.—.

Amerika in Anglija se že dolgo pripravljata, da postavita japonski ekspanziji primernih zavor. Zato sta prepustila Franciji polnomoč,

da uredi evropsko vprašanje, zlasti Podonavje po svojem okusu,

za ceno, da bo ta pomagala po pomirjenju Evrope ukrotiti bojevite Japonce. Nasi čitatelji se bodo spominjali, kako se je še pred mesecem forsiralo podonavsko vprašanje s strani Francije, kar naj jim služi v potrdilo, da so navedbe o evropskem mandatu Francije točne.

Izgledalo je že, da bo šlo vse gladko po načrtu, kakor so si ga zamislile omenjene tri svetovne sile in

Francija je poleg urejevanja Evrope pričela izpolnjevati tudi obveznosti, dane Angliji in Ameriki.

Poslala je v Rusijo enega svojih najboljših diplomatov Herriota, da pridobi Ruse za akcijo — ne proti Nemcem, kakor so mnogi mislili — temveč proti Japonci.

Nemška in japonska diplomacija sta seveda te načrte kaj kmalu spregledali. V svojem lastnem interesu morata omenjeni državi skrbeti za to, da se njihova vprašanja ne bodo od svetovnih sil ločeno obravnavala, ker bi v tem slučaju ne bilo težko eno za drugo spraviti v ozko ulico.

Prav iz tega razloga je hitela nemška diplomacija solidarno nastopiti z Japonci in je prav zato Nemčija s takim vriščem izstopila iz Društva narodov,

kjer se je Japonska že davno prej poslovala. Paralelno z nemškim izstopom iz Društva narodov je pričela tudi Japonska glasnejše rozljati s sabljo, kakor rečeno, obe iz razloga, da izsilita istočasnost skupne akcije.

S tem dejstvom so morale tudi velesile spremeniti svoj taktični načrt. Izgleda, da se je sedaj situacija v toliko spremenila,

da pride Japonska prva na vrsto,

ker je predpostavljati, da bodo velesile na vsak način japonsko in nemško vprašanje ločeno obravnavati. Trenutno izgleda verjetnejše, da bodo to dosegle prej, če začno pri Japonci, ker Nemčija, četudi se za-

veda, da se ne sme akcijsko ločiti od Japonske, nikakor nima še toliko urejene svoje vojne sile, da bi bila zmožna kake resnejše vojaške akcije, ker ji kljub izvrstni industrializaciji vendarle manjka dvanajstletnega oboroževanja.

S tega stališča moramo torej tolmačiti in ocenjevati doseženi sporazum med Ameriko in Rusijo. Vse zgle-da, da bomo imeli že v najbližji bodočnosti, mogoče že spomladi, na Tihem oceanu veliko vojno, če bo slo vse po načrtih in težnjah veselil. Kako se bodo v tem slučaju obnašali Nemci, bo zanje prav trd oreh: čakati, da bodo velesile gotove z Japonsko, se pravi, da bo morala potem Nemčija brez ugovora sprejeti ureditev Evrope po njihovem načrtu. Spustiti se pa predčasno v vojno, preden so zadostno oboroženi, pa skoró zopet ne kaže.

Neznanka v celi kombinaciji je le — Rusija. Kdor je zasledoval njeno povojno zunanjo politiko, mora priznati, da je

mojstrska in prav nič sentimentalna.

Sicer je resnica, da so ji Japonci prav nevarni sosedje in da tudi Nemčija ne bo lahko pozabila na Ukrajino, kjer je pod prejšnjimi vladami polnih dvanajst let gradila velikansko vojno industrijo, za katero je žrtvovala vsako leto po pet milijard zlatih mark, kar je po Hitlerjevski preorientaciji nemške zunanje politike vse naenkrat izgubila. Ali bo smatrala Rusija, da je ta prilika najugodnejša, da se otrese svojih hudih sosedov, ali bo pa smatrala, da je zanjo važnejše urediti si svojo notranjo organizacijo, to je stvar, v katero ima vpogled le par Rusov in nihče drugi. Razvoj in prilike bodo pa kmalu pokazale, v kateri smeri se bo razvijal svetovni položaj.

Mnogi se interesirajo,

kakšno vlogo igra Italija

in na katero stran se bo odločila, kar je zlasti važno za nas Jugoslovane.

V svetovnih problemih Italija skoroda ne pride v poštev. Ona je velesila bolj v Mussolinijevem govorjenju kakor dejansko. Šla bo prav gotovo s tistimi, ki bodo jačji. V svetovni vojni se je izkazalo, da je ona povsem odvisna od Anglije in ne more brez nje napraviti nobenega samostojnega koraka. Njena diplomacija je po prihodu fašizma na oblast mnogo primitivnejša, kakor je bila prejšnja, kateri je ves svet priznaval zelo velike sposobnosti. Kvečjemu to dejstvo bi lahko vplivalo, da bi se odločila za stvari, po katerih bi jo kasneje glava bolela. Ov.

Henderson ne bo odstopil.

Predsednik razorožitvene konference Henderson ne bo odložil predsedstva.

Generalna komisija razorožitvene konference se skliče dne 15. januarja. Ta komisija bo sklepala o nadaljnjem delu razorožitvene konference.

Sodrug ANTON ZUGWITZ

smrtno ponesrečil

V torek, dne 21. t. m. se je raznesla po jeseniškem revirju nadvse nepričakovana in pretresljiva vest, da se je okrog 12. ure popoldne zgodila na brvi med Dobravo in Javornikom nesreča, katere žrtev je postal ravnatelj Splošne gospodarske in konzumne zadruga, sodrug Zugwitz Anton z Jesenic. S. Zugwitz je redno revidiral razna oddajališča in gostilne zadruga in pri taki reviziji se je mudil v torek tudi na Dobravi. Tja se je odpeljal ob pol 10. uri dop. z vlakom, ob 11. uri se je pa vrnil peš proti Jesenicam. Rekel je, da gre na Jesenice po poti Pod Mozakiji. Toda ko je došel do višine Javornika, je videl, da delavci na novo delajo brv čez Savo, ki jo je nedavno odnesla povodenj. Da si približi pot in morda da še obišče prodajalno na Javorniku, je hotel iti čez brv. In ko je šel, je preko polovice prešel povsem sigurno, ko je pa stopil na neke deske v drugi polovici, so se deske nekako zagibale in Zugwitz je omahnil v vodo. Takoj mu je bila nudena pomoč, vendar so bili žal očitvidci na drugi strani brvi in preden so prihiteli k njemu, je bila pomoč odveč. Voda je na onem mestu globoka nekaj metrov, zaradi deževja je bila zelo deroča in ni bilo več pomoči. Voda ga je odnesla in našli ga niso niti še do četrtka pop. Cele trupe naših sodrugov delavcev iz KID ga iščejo po Savi doli do Zirovnice pod vodstvom zaupnikov, toda tek Save je na teh mestih zelo čuden, voda je kalna in iskanje je bilo zaradi tega doslej brezuspešno.

Tako odpadajo list za listom od debela stare socialistične garde. Eden za drugim, in skoro vsi se močni in življenja sposobni... Sodrug Anton Zugwitz je eden od tistih stare garde. Rojen je bil 12. januarja 1875 v Galiciji na Koroškem. V »Pod lipi« iz l. 1925 pripoveduje v svojih spominih sam, kakšna mu je bila mladost: »Meni je umrla mati, ko sem bil star sedem let... Ko mi je bilo 13 let, je umrla na vročinski boleznici oče. Stari materi je ostalo pet otrok... Časi so postali nato sila žalostni.« 14 let star je šel delat na cesto, v apnenice, v plavž v Borovlje. Tu se je že pridružil delavskemu gibanju. Ko se je v toplnici l. 1896 nekaj uprl, je bil odpuščen, podal se je na pot in prišel na Jesenice. Tu je našel svojo drugo domovino.

Na Jesenicah je začetkoma delal po tajno, pozneje — ko je bilo to mogoče — pa je bil na čelu vsega delavskega gibanja. Tu je v zvezi s sodrugom Berganom, Kiršnerjem, Strojcem, Trojarjem Štefanom in drugimi začel na graditvi delavskega pokreta, kjer so mu izdatno pomagali železničarji, zlasti po l. 1907, ko je stekla karavanska železnica. Po gozdovih so se morali vršiti delavski sestanki, »kitajsko-japonske boksarje« je imenoval tedaj klerikalni tisk naše sodruge. Vendar šlo je — in od leta 1906, ko je bila ustanovljena na Jesenicah pod Zugwitzevim sodelovanjem kovinarska strokovna organizacija, je delavsko gibanje na Jesenicah na pohodu. L. 1909 je Zugwitz sodeloval pri ustanovitvi Konzumnega društva za Jesenice in okolico, ki se je l. 1911 spojilo z ljub-

ljanskim. Med svetovno vojno je vodil kot funkcionar zadruga jeseniško delavsko organizacijo. Po vojni je sodeloval pri Konzumnem društvu za Slovenijo, v čigar službo je l. 1921 po 25-letnem delu v tovarni — oddelku žebljarna — tudi stopil, postal je njega okrožni nadzornik. L. 1923 je bil pri zibelki Splošne hranilnice in posojilnice, ki jo je kot poslušajoč blagajnik vodil do svoje smrti. Njen nad vse lep razmah je znan. L. 1927 je bil med soustanovitelji zadruga Stana in doma. Ko se je Konzumno društvo za Slovenijo l. 1930 razdelilo na okrožja je postal predsednik jeseniškega okrožja in njega poslovodja, ko pa so se gorenjske delavske gospodarske zadruga spojile l. 1932 v eno, t. j. v Splošno gospodarsko in konzumno zadruga za Gorenjsko, je bil do smrti ravnatelj in član načelstva. Svoji kovinarski organizaciji je ostal zvest do smrti, bil je njen najstarejši član. Med tem časom je bil večkrat zastopnik socialistične liste v jeseniškem občinskem odboru, od koder je bil pred nekaj leti uradno odstopljen. Prav tako se je zanimal za delavsko kulturno gibanje. Bil je nekaj let član Nadzorstva Zveze gospodarskih zadruga za Jugoslavijo v Ljubljani.

Proletarec rojen, proletarec po življenju in po delu. Marksist, in to načelen in brez-kompromisen marksist starega kova. Idealist brez primere. Ne ure ne dneva ni poznal pri delu za proletarsko stvar. Ne ure ne dneva mu tudi ni določila — smrt. Tragika dela, tragika življenja.

In lahko je reči, da je bilo delo, ki ga je zastavil, vedno uspešno. Imel je vztrajnost in voljo speljati vse do konca in uspeha. In kolikor je zastavil, je tudi izpeljal.

Konecavmo. Črni prapori vise raz Delavske domove na Jesenicah, v Gorjah, na Slov. Javorniku, na Koroški Beli, na Dobravi in v Mojstrani. Turobno naznanjajo, da sodruga Toneta, starega marksista, markantne osebnosti jeseniškega javnega življenja, ni več.

Zalostna je bila njegova smrt, toda tem veselejši je pogled na uspehe njegovega dela, ki ga je videl tako rad in kateremu bi se tako rad služil. Toda mož dela je umrl pri delu, v službi.

Pokojni sodrug Zugwitz zapušča vdovo Heleno, znano našo sodružico, ustanoviteljico in predsednico Zveze delavskih žena in deklet, podružnice na Jesenicah in pet otrok, od katerih sta dva najstarejša Mici in Tonček v Argentini, v Buenos Airesu, ostali trije Ljudmila, Valentina in Stanko pa so doma in od teh dva nepreskrbljena. Njegovo veliko požrtvovalnost morda označuje tudi še dejstvo, da je kljub svojim petim otrokom, vzel za svojo pohčerenko siroto po svojem bratu Anico, ki je zdaj izgubila še krušnega očeta.

Sodrug Antonu Zugwitzu naj bode večna slava in spomin!

Njegovim preostalim pa naše in vsega delavstva najiskrenejše sožalje.

Ko smo zaključili list, smo dobili sporočilo, da so truplo našli v četrtek ob 4. uri popoldne v Zasipu. Pogreb se bo vršil danes, v soboto, dne 25. t. m. ob 15. uri.

Državni proračun.

10,1 milijard izdatkov.

V petek je predložila vlada narodni skupščini proračunski predlog v obravnavo.

Izdatki.

Splošni državni izdatki upravnih ustanov 6.914.354.340 Din, izdatki gospodarskih podjetij in ustanov, kriti z lastnimi dohodki kot avtonomne finančne ustanove 3.256.896.458 Din.

Predlog kaže nasproti sedanjemu proračunu znižanje izdatkov v celot-

nem znesku za 511.607.116 Din, kar se je doseglo z znižanjem proračunov v vseh ministrstvih, dočim znaša avtomatsko povečanje izdatkov, izvira-jočih iz zakonskih ali pogodbenih državnih obvez 244.531.362 Din.

Avtomatsko povečani izdatki so naslednji: Pri pokojninah in invalidskih podporah 185 milijonov Din, pri oddelku za gradnjo železnic 50.396.615 Din na račun odplačila posojil, skle-

njenih za gradnjo prog. Razen tega so se povečali izdatki tudi v proračunskem predlogu prosvetnega ministrstva za 7 milijonov 365.729 Din in v proračunskem predlogu gradbenega ministrstva za 600.000 Din. Zvišanje prosvetnih izdatkov je posledica že otvorjenih novih osnovnih šol in zvišanja števila učiteljev, povečanje izdatkov v proračunu gradbenega ministrstva, ki znaša v celoti okoli 8.800.000 Din, je pa posledica odplačil posojil, sklenjenih za gradnjo cest. Proračunski predlogi za vsa ostala ministrstva so znižani.

Dohodki.

Tudi pri dohodkih se pričakujejo znatna znižanja kot posledica sedanjih razmer. Dohodki od posrednih davkov (trošarina, takse in carine) so znižani v celoti za 325 milijonov Din. Zmanjšani so pa tudi dohodki od vseh vrst monopola za 56.730.500 Din pri državnih gospodarskih podjetjih pa za 149.350.112 Din. V tej skupini dohodkov se pričakuje največje znižanje pri dohodkih prometnega ministrstva in sicer za 140 milijonov 325.826 Din. Prav tako so znižani razni drugi dohodki v vseh strokah in vrstah za 16 milijonov Din.

Doma in po svetu.

Dividenda Trboveljske premogokopne družbe znaša letos 15 Din od delnice. Torej še vedno lep dobiček, če pomislimo, da gre velik del dobička v drugačne namene.

Razorožitvena konferenca se bo vendarle nadaljevala. V Ženevi se vrše pogajanja diplomatov glede nadaljevanja razorožitvene konference. Macdonald zopet predlaga, da naj bi se konferenca ali vsaj pogajanja vršila v Rimu. S tem bi bil kršen prestiž mednarodne Ženeve. Prav pomembno pa je, da je prejel predsednik razorožitvene konference Henderson brzojavko od predsednika mednarodne zveze bivših bojnikov in vojni invalidov poziv, da naj obdrži predsedstvo razorožitvene konference z ozirom na svojo silno važno nalogo. Člani te zveze so prepričani, da more ohraniti mir edino razorožitev. Henderson se je zahvalil pozivu ter obljubil, da bo vztrajal, dokler bo kaj upanja. Hvaležen sem vam za vsako podporo. — Bivši vojaki in invalidi so storili prav!

Bolgarski zemljoradniki so imeli te dni v Sofiji kongres, ki se ga je udeležilo 3000 delegatov. Za predsednika je bil izbran Kosta Todorov, ki je tudi naslednik pred leti ubitega Stamboliškega. Asen Pavlov je rekel na kongresu Todorovu: »Vaša je politika vseh onih, ki se nahajajo sedaj tukaj, toda ne le teh, marveč vse kmetiške Bolgarije. Če Vas zaradi te politike smatra buržoazija za izdajalca, potem smo to tudi mi vsi, ki se nahajamo tukaj...«

Atentator Dertil, ki je na Dunaju ranil kanclerja dr. Dollfussa, je bil obsojen na pet let ječe.

Tone Maček:

24

Slučaj Kumberger.

Nobenega prepaha, nobene sveže sapice ni bilo v tem prostoru. Zrak je ležal negiben kakor svinec in pljuča so le s težavo delovala. Žejalo ga je neprestano, da bi izpil cel potok. Steklenico črne kave, ki jo je prinesel s seboj, je izpil še med spravljanjem lesa, še preden je prišel na odkop. Zunaj v rovu je stala lesena čutara z vodo, ki je bila že čisto topla, a France je vsakokrat, kadar je pripeljal mimo gare, pil iz nje v dolgih požirkih, dasi ga je Janez svaril, češ, ta voda ni kaj prida. Od preobilice vode se mu je napihnil želodec in slabo mu je postajalo, a žele si ni mogel ugasiti. Izgledalo je, da je vsa zažuta voda že v nekaj trenutkih zopet izstopila skozi njegovo kožo in se mu zlivala v skornje. Čim bolj je pil, tembolj ga je žejalo in tembolj se je potil.

V peklju na noben način ne more biti hušje kakor tu notri. Čudil se je svojima tovarišema, da se nič ne pritožujeta in delata kar naprej.

Nazadnje je tudi to minilo: France je zape-ljal zadnje gare. Ko se je vrnil, sta bila tovariša že oblečena in sta pospravljala orodje.

»Zdaj pa le brž, smo menda že zadnji. Z drugih odkopov so že odšli.

France je s srajco najprej odrgnil z života pilepljen premogov prah in jo je mokro oblekel.

»Tele skrhane špicajzne boš nesel.«

Šli so. France je komaj še vlačil noge za seboj. V križu ga je držalo, da se kar ni mogel zravovati. Pri najtežjem delu tam zunaj ni bil nikdar tako zbit.

»Kaj pa se držiš kakor polita kokoš,« ga je dražil Janez. »Ali te križ boli? Tudi mene je, preden sem se privadil. Sedaj mi pa ne napravi več dosti. Tudi ti se boš privadil in utrdil. Veš kronice ne dajejo zastoj.«

Vrag naj vzame kronice in knapovščino, si je mislil France. Pobra! bom svoje češplje in šel, odkoder sem prišel. Tam so sicer krone bolj redke, a človeku vendar ni treba pri delu duše loviti.

Lezli so po lestvah navzgor, šli med kupi zloženega lesa in ko so zaprli prva zračna vrata za seboj, jih je objela hladna struja svežega zraka. Izmučena pljuča so ga željno srkala vase. Ko so prišli v glavni rov, je bilo že povsod vse mirno, samo tam daleč pred njimi je bingljala niz drobnih lučk, ki so hitele proti šahtu.

»Pa smo res menda že zadnji. Podvizajmo

se, sicer bo izvažanje moštva prej končano, preden pridemo.«

Bližje šahtu so jih še začeli srečavati prvi iz jutranje zmehe. Vsakokrat se je bilo treba stisniti ob steno, da so oni lahko prešli mimo.

Pod šahtom so morali še vendar malce čakati; izmenjava moštva še ni bila končana. Postavili so se v vrsto za drugimi in se korak za korakom pomikali h kletki. Tu je vlekel tenak, hladen prepah. Razgretga in premočenega Franceta je začelo tresti.

»No, kaj pa ti je? Ali imaš mrzlico?« se je pošalil Janez, ki je stal tik za njim. »Kaj bo šele pozimi, ko boš stal tukaj na zmrznjenem blatu in bodo po šahtu dolji visele debele ledene sveče. Vsemu se bo treba privaditi.«

Končno so se vendar dvignili. Zunaj je solnce stalo že visoko. Franceta je nenadna solnčna svetloba skoraj oslepila. Oprijemal se je pred šahtem stoječe vrste vozičkov in je z napol zaprtimi očmi taval naprej. Le polagoma je mogel z očmi objeti vse to svetlobno razkošje. Zdelo se mu je, kakor da se je nanovo rodil in da prvič vidi ta svet v čisto drugačni luči. Odnesla sta z Janezom kopače v kovačnico, potem pa sta jo mahnila domov.

(Dalje prihodnjic.)

Odlok iz brestovskega procesa potrjen. Pri državnozborskih volitvah v poljski parlament je oblast med volilno borbo zaprla več kandidatov in agitatorjev opozicije. Obsojenih je bilo 14, od teh 5 socialnih demokratov. Javnost je pričakovala pomilostitev.

Toda sedaj je izdalo državno pravdnništvo odlok, da morajo obsojenci kazen nastopiti. Izdane so bile za njimi liralice.

Švicarske strokovne organizacije so se izrekle za bojkot blaga iz Nemčije.

Nova nevarnost za Društvo narodov. Kakor vemo, je Mussolini nedavno govoril o fašistični internacionali. Italijanski tisk že pričinja gonjo proti Društvu narodov ter trdi, da si je Društvo narodov uzurpiralo ime in oblast. Avtoritativnih vesti sicer še ni iz vladnih krogov, vendar pomeni ta kampanja novo ofenzivo proti Društvu narodov.

Poslanstva bivšega ruskega carskega režima, ki so še vedno obstajala v Ameriki, bodo sedaj, ko je Amerika priznala Sovjetsko Rusijo, likvidirana in so že prejela vladni poziv, naj izpraznijo poslaniške hiše in se pripravijo, da jih z vsem inventarjem vred izroče novoinimenovanim sovjetskimi zastopnikom. Belogardistični elementi so v New Yorku priredili protestno demonstracijo proti priznanju Sovjetske Rusije. Pritem je prišlo do spopadov med demonstranti na eni in komunisti ter policijo drugi strani. Zatem so washingtonski komunisti priredili demonstracijo pred nemškimi poslaništvom, ki pa jo je policija razgnala.

Turčija za Žide. Turška vlada je obvestila londonsko društvo za kolonizacijo Židov, da je pripravljena naseliti v Mali Aziji 300.000 Židov.

Ljubljana.

Delavska šola v Ljubljani pod vodstvom »Svobode« se prične letos v sredo 13. decembra točno ob 8. uri zvečer. Vršila se bo potem redno vsako sredo zvečer, vselej v dvorani Delavske zbornice. Obdelala se bo naslednja snov: Stanovska družba; fašizem; demokracija in diktatura; obrtni zakon; žena in družba; otrok in družba; spolno vprašanje. Predavali bodo ss.: Angelo Cerkevnik, dr. C. Jelenc, Ciril Štukelj, Bogo Teplý, dr. H. Tuma, Leopoldina Kos in Angela Vodetova. — Kdor hoče obiskovati šola, se mora priglasiti pri tajništvu »Svobode«, Strokovne komisije ali Zveze delavskih žen in deklet. Lani je obiskovalo šolo redno okrog 100 delavcev in delavk in upati je, da jih bo letos še več.

II. (XXI.) DELAVSKI PROSVETNI VEČER »SVOBODE« IN »ZARJE« V LJUBLJANI

Danes, 25. novembra t. l. ob 20. uri bo v dvorani Delavske zbornice II. (XXI.) delavski prosvetni večer »Svobode« in »Zarje«.

Glavna točka sporeda bo nastop pevskega zbora »Svobode« iz Javornika, nadalje slede solospevi svobodašice Mije Vidovičeve, recitacije (prednašata ss. Poldi in Ivan Skuk), muzikalne točke delavske godbe »Zarja« in tamburaški zbor pekovski pomočnikov pri Zvezi živilskih delavcev, vmes pa bo nastopil govornilni zbor »Svobode« Ljubljana. — Predsednik centralé, s. Ciril Štukelj bo imeli pozdravni nagovor.

Večer bo lep, bogat in na umetniški višini. Sodrugi in sodružice, pridite! Vstopnina 3, 2 in 1 Din.

Gugalni konji

komad od Din 85.— do Din 100.—

Ekspozna hiša Luna

Maribor, Aleksandrova c. 13

100 Din kazni za tiskovno kleveto.

Pred meseci smo poročali, kako se je praksa sodišč zadnji čas za tiskovne delikte pri odmerjanju kazni spremenila v tem, da ne padajo več zaporne kazni.

Minuli torek je tožil s. Josip Petejan, urednika »Borbe« Rudolfa Germa in s. Spindler Karl, tajnik Splošne delavske zveze v Sladkem vrhu. S. Petejan je urednik Germ, ki pa je dejansko uradnik Nabavljalne zadruga državnih železničarjev v Mariboru, v nekem članku meseca septembra očital, da farba delavstvo, a se v praktičnem

življenju uveljavlja kot farizej itd. S. Karlu Spindlerju pa je g. Germ, ki je rojen v Trstu, očital v nekem članku, da ni izročil blagajniške knjige organizacije in da se širijo govorice, da nima vse v redu ter se radi tega boji dneva volitev. Očitana mu je bila torej poverba od delavcev zaupnega denarja v strokovni organizaciji. Po končani razpravi je sodišče obsodilo Rudolfa Germa radi žalitve s. Petejana na Din 200 denarne kazni in Din 300 odškodnine, glede žalitve s. Karla Spindlerja pa na 100 Din kazni in plačila 100 Din odškodnine. Izvršitev kazni pa se odloži v obeh slučajih za dobo enega leta.

Maribor.

Naše delavstvo k proslavi Maribora.

Poročali smo že o lepem nedeljskem sestanku zaupnikov v polni dvorani Delavske zbornice. Pri tem pa ni bilo govora samo o delavskih zaupnikih, ampak je referent s. dr. Reisman obširno spregovoril tudi o pomenu osvobojenja Maribora pred 15. leti. Govornik je med drugim izjavil: »Delavstvo se je ob prevratu v Mariboru pred vsem osvobodilo habsburškega absolutizma in socialnega ponižavanja s strani mariborskih »purgerjev«, ki so smatrali za enakovredne državljane in meščane le tistega, ki je imel vsaj vinograd. Le ta je smel po znanem mariborskem reku stopiti tudi na hodnik. Po osvobojenju pa smo dobili moderno socialno zakonodajo, ki je v marsičem celo naprednejša, kot v sosedni Avstriji in Čehoslovaški. Reakcionarni diktator dr. Dollfuss je namreč v Avstriji zadnji čas že zelo pristregel socialne zakone. Tudi pri nas se trudijo oni, ki se sicer radi trkajo na narodna prsa in očitajo delavstvu pomanjkanje narodnosti, da bi bilo v zvezi s tujimi kapitalisti sedaj poslabšali socialno zakonodajo, zlasti tudi obrtni zakon. Enakost pred zakonom, možnost dostojnega življenja nam je predvsem znak nove svobode. Le če smo pred oblastmi in zakonom enakovredni državljani, cenimo svojo svobodo, kot osvobojenje Maribora v južno-

slovanski državi. Baš zato pa nam je treba ravno v teh dneh tem bolj misliti na sredstva, da si ohranimo izvojevane pravice, socialne zakone. Razumemo one, ki niso prišli danes na ta sestanek, ker so si po trudopolnem tedenskem delu želeli godbe, ki svira danes po ulicah. Razumemo, da radi gledajo ljudsko paradu in si sploh žele kakršnegakoli solnčnega žarka v svojem težkem boju za obstanek. A kljub temu se nam zdi za delavstvo najvažnejše, da se zbira v svojih organizacijah, se tam izobražuje, naroča in čita svoje delavske časopise. Le izobraženo delavstvo si bo priborilo boljši kos kruha tudi v jugoslovanskem Mariboru v boju s tujim kapitalom in si obdržalo zakone, ki ga morajo ščititi. Le takšno zaščiteno delavstvo pa bo tudi najboljša zaščita državi v obmejnem mestu.« — Delavstvo je izvajanja govornika ponovno prekinjalo z burnim odobravanjem in dalo s tem jasno izraza, da se odločno strinja s takšnim pojmovanjem pozicije jugoslovanskega proletarijata v osvobojenem jugoslovanskem Mariboru. Ako takšno socialistično delavstvo kljub temu obmeta vajo s protidržavnimi elementi, bomo takšne psovke prav lahko prenesli pred svojo vestjo in pred ono javnostjo, ki resno pojmuje državo kot zaščitnico vseh slojev.

in enotnimi strokovnimi organizacijami.

Velik požar v tovarni Doctor in drug. V noči od srede na četrtek je izbruhnil velik požar v skladišču tovarne Doctor in drug, ki je vpepelil za 1 in pol milijona dinarjev surovin. Požarne brambe, ki so prihitele iz vseh bližnjih krajev, so le z naporom lokalizirale ogenj in s tem preprečile še hujšo katastrofo. Kako je nastal požar, še ni točno znano, domneva pa se, da se je bombaž sam vnel.

Šola in dom vabi vse stariše, učitelje in profesorje vseh šol in vse prijatelje mladine na svoji občni zbor, ki se vrši v sredo 29. novembra 1933 ob 20. uri v Apolokinu.

Delavci in nameščenci jedo samo v Javni kuhinji na Slomškovem trgu št. 6.

Vse, kar rabite za pisarne, kupujte v trgovini Ljudske tiskarne d. d., Slomškov trg 6

Zlato naše hrane

„Pekatete“

Makaroni, spageti in juhine zakuhe.

za pravico borim, zaničevan, poteptan in od nezavednih sotrpinov opljuvan. Ako se najde kak človek-sodrug, ki ima srce in sredstva, naj mi piše na naslov: Oset, Zavodna št. 62, p. Celje. Ne bom ga pozabil nikoli. Ako mu ne bom mogel tega povrniti, mu bom pa storil kakršnokoli drugo uslugo po svojih močeh. Naj velja to: boljše je med svojimi ljudmi prositi, kakor pa borbo pustiti in svojim trpinom pasti za hrbet. Družnost! Oset.

Hrastnik.

Zopet steklarna. Vsem čitateljem »Delavske politike« so znane razmere v naši steklarni. Vedno in vedno so morali čitati poročila o samih redukcijah. Ta pesem se ponavlja sedaj že skozi tri leta. Pred tremi leti smo prvič začeli delati z reduciranim obratom. To pa še ni zadostovalo; l. 1931. sta bili dve tretjini delavstva poslani na brezplačni dopust za tri mesece. Ni nam treba ponovno opisovati bede, ki je tedaj vladala med našim delavstvom. Ko smo po treh mesecih začeli z delom, je bil obrat zopet reduciran. Tako je potem šlo do l. 1932. To leto se je ponovila stara igra. Zopet sta bili dve tretjini delavcev par mesecev brez dela. Podpore, ki jih je delavstvo prejemale, so

bile malenkostne, delavstvo pa že iz prejšnjih let popolnoma izčrpano, brez pare prihranka. Razen tega je ostalo še brez obleke in obutve. L. 1933 se je nadaljeval obrat v steklarni, ali le v omejenem obsegu. Zasluzek je tak, da človek ne ve kaj bi začel, ali bi denar izdal za hrano ali za obleko. Oboje mu je potrebno, odločiti se pa mora ali za eno, ali za drugo. In med tem, ko so delavci o teh stvareh razmišljali, so 10. 8. prišli novi predlogi za redukcijo delavcev pri pečeh. So to sami steklarji. Človek se res mora vprašati, ali naj delavec res zadnje raztrgane hlače sleče in jih položi na oltar umirajočega kapitalizma. Tako ne more več naprej!

Delavci, zahajamo le v take lokale, kjer je na razpolago naš delavski list. V volilnem boju smo delavci spoznali, kakšen prijatelj je delavcu meščanski tisk. Prav takšen naš nasprotnik je tudi tisti človek, ki ima naročen meščanski tisk, našega lista pa ne. Zato bo tudi zavedno delavstvo vedelo, kako se mora ravnati v bodoče. Obiskovalo bo samo tiste lokale, v katerih je naša »Delavska politika« na razpolago.

Vsem naročnikom »Delavske politike« sporočamo, da sta pooblaščenca za pobiranje naročnine za »Delavsko politiko« s. Beutel Franc za steklarno in kemično tovarno, s. Urleb Gvido pa za rudnik. Vse naročnike prosimo, da naj gredo obema sodrugoma pri pobiranju naročnine čim bolj na roko in naj jima olajšajo delo na ta način, da bodo točno plačevali.

Kranj.

Kdo je »Jugočeška«? V Kranju imamo tekstilno tovarno, ki ima zveneče slovansko ime pod firmo »Jugoslovansko-češka tekstilna industrija d. d.«. Po naslovu sodeč marsikdo misli, da je to kakšno nacionalno jugoslovansko-češko podjetje, zgrajeno na samih simpatijah jugoslovansko-češkega bratoljubja. Dejansko pa je v ozadju te trdvice znano nemško denarno podjetje v Pragi, banka Petschek. V upravnem svetu te »Jugočeške« pa so sledeči gospodje: Windischer Fran, upokojeni gen. tajnik Zbornice za trgovino in industrijo v Ljubljani; Milanović Pera, trgovec v Beogradu; Miličević Dragan, tajnik industrijske komore v Beogradu. »Jugočeška« dobro ve, kakšne gospode rabi v upravnem svetu. Nadalje je še upravni svetnik Theimer Pavel, bančni ravnatelj v Pragi — pri Petscheku? Tako torej izgledamo pri naših internacionalnih podjetjih. Tudi to ni internacionala?

Jesenice.

Knjige Cankarjeve družbe so tukaj. Vsem članom in prijateljem Cankarjeve družbe sporočamo, da so knjige Cankarjeve družbe prispale na Jesenice in jih člani lahko dobijo pri svojih poverjenikih, in sicer pri ss. Karlu Azmanu, Cvetku Kristanu, Martinu Šetincu, Bručanu Henriku, Škrlju Francu, Ani Verdnikovi in drugih. Kdor še ni naročil knjige, jih lahko, dokler zaloga ne poide, še dobi pri kakem teh poverjenikov ali v Delavskem domu na Savi. Hitite, kajti knjige so izredno lepe in se je bati, da jih bo zmanjkalo.

Ptuj.

Proslava 15 letnice smrti Ivana Cankarja. Dramatični odsek »Svobode« iz Maribora priredi v nedeljo dne 3. decembra 1933 v narodnem gledališču v Ptuj 15 letnico Cankarjeve smrti. Vstopnice se dobe v predprodaji pri zaupnikih ptujskega delavstva in so po cenah Din 10, 8, 6 in 3. Ptujski delavci in delavke! Udeležite se polnoštevno te lepe prireditve.

Razno.

Vpepeljevanje mrličev v Pragi. Meseca oktobra je bilo v praškem krematoriju vpepeljenih 160 oseb, in sicer: 90 moških, 67 žensk, 2 fanta in 1 deklica. Po veroizpovedi je bilo 75 katolikov, 33 čehoslovaške narodne vere, 7 češkoslovaških evangelikov, 2 izraelita, 1 češki pravoslavni in 42 brez veroizpovedi. V grobe pa je bilo v istem mesecu pokopanih 172 oseb. Kakor je iz gornje statistike razvidno, je število pogrebov v zemljo skoro enako številu vpepeljitev, dostikrat pa vpepeljivce celo presega število pogrebov v zemljo. Kakor znano, propagirajo tudi v Jugoslaviji že tri društva »Ogenj« vpepeljevanje, in sicer v Beogradu, Zagrebu in Mariboru. Nadalje je v svojem praktičnem delovanju mariborski »Ogenj«, ki oskrbuje vpepeljivce svojih pokojnih članov potom krematorija v Gradcu in to proti mesečni članarini Din 15.— Interesenti se naj obrnejo za bližje informacije na društvo »Ogenj« v Mariboru, Koroševa ulica 8.

Redna letalska proga preko oceana za promet med Evropo in Ameriko, bo po mnenju tehniških strokovnjakov otvorjena tekom prihodnjih dveh let. V to svrhu bo v oceanu zasidranih več umetnih otokov. Potovanje oziroma polet bo trajal samo 20 ur in bo stal približno 350 dolarjev za osebo.

Prste so si sekali prebivalci češke občine Rovensko radi tega, da so prejeli zavarovalnico. Šestnajst oseb je radi tega pred sodiščem; glavni obtoženec Ladislav Broz si je bil odsekala dva prsta na desni roki in je prejel za to 70.000 Kč zavarovalnine.

Posnemajte! S. Čebul Justin iz Francije je daroval za tiskovni sklad Din 5.—, s. Demšar Ivan z Jesenic pa Din 10.—. Iskrena hvala.

Pobrežje pri Mariboru

Ustanovni občni zbor Pogrebnege društva na Pobrežju na podlagi novih pravil kot registrovana pomožna blagajna se vrši končoveljavno v nedeljo, dne 26. t. m. ob 9. uri dopoldne v vplačilnem prostoru, gostilna g. Hrena na Pobrežju. V slučaju nesklepčnosti se začne zborovanje ob pol 10. uri. Člani naj pridejo polnoštevilno.

Če si z naročnino v zaostanku, jo poravnaj takoj! Pomisli, da se morajo delavski listi vzdrževati izključno z lastnimi sredstvi. ---

Usoda nam je iztrgala dne 21. t. m. iz naše srede našega nadvse ljubljenega soproga in očeta

Antona Zugwitza

Materi zemlji ga izročimo v soboto, dne 25. novembra 1933 iz Delavskega doma na Savi.

Blag mu spomin in pokoj!

Jesenice, Buenos Aires, dne 23. novembra 1933.

Helena, soproga.

Mici, Anton, Valentin, Ljudmila, Stanko, otroci.

Splošna gospodarska in konzumna zadruga za Gorenjsko r. z. z o. z. na Jesenicah in Splošna hranilnica in posojilnica za Jesenice in okolico r. z. z o. z. na Jesenicah sporoča vsem svojim članom in prijateljem, da se je v torek, dne 21. novembra 1933 smrtno ponesrečil soustanovitelj in poslovodja, gospod

ANTON ZUGWITZ

star 58 let.

Naravi ga povrnemo v soboto, dne 25. novembra t. l. ob 15. uri izpred Delavskega doma na Savi.

Ohranimo mu častem spomin in zahvalo!

Jesenice-Fužine, dne 23. novembra 1933.

Načelstvo in nadzorstvo

Splošne gospodarske in konzumne zadruge za Gorenjsko, r. z. z o. z. Jesenice-Fužine.

Načelstvo in nadzorstvo

Splošne hranilnice in posojilnice za Jesenice in okolico, r. z. z o. z. Jesenice-Fužine.

Nenadoma nam je iztrgala nesreča iz naše srede našega dobrega šefa in ravnatelja, gospoda

Antona Zugwitza

ravnatelja Splošne gospodarske in konzumne zadruge za Gorenjsko, r. z. z o. z. na Jesenicah

K zaslužnemu, vendar prezgodnjemu počitku se vrne ta mož Dela v soboto, dne 25. novembra 1933 ob 15. uri.

Ohranimo mu blag spomin!

Jesenice-Fužine, dne 23. novembra 1933.

Nameščenci

Splošne gospodarske in konzumne zadruge za Gorenjsko r. z. z o. z.

Dne 21. novembra t. l. nam je tragična smrt ugrabila našega zvestega sodelavca, dolgoletnega člana načelstva, zadržnika

ANTONA ZUGWITZA

Zapustil nas je v izvrševanju vzvišenih idealov delavskega združništva.

Pokojnika sprejmemo k zadnjemu počitku v soboto, dne 25. novembra 1933 ob 15. uri izpred Delavskega doma na Savi.

Čast in večen spomin borcu zadrugarju.

Konzumno društvo za Slovenijo.

Mi varujemo Vaše zdravje!

**Naši
zajamčeno
nepremočljivi**

HUBERTUSI

**varujejo Vas pred
dežjem in mrazom.**

TIVAR-OBLEKE.

Ročne torbice

listnice, denarnice itd. v veliki izbiri po nizkih cenah priporoča

IVAN KRAVOS
Aleksandrova cesta št. 13

Nalagajte svoje prihranke
v Starjeski hranilnici in posojilnici
v Mariboru, Slomškov trg št. 6.

Fin

Double

od Din 58.— naprej,
samo v

Trpinovem
tekstilnem bazarju

Maribor

Vetrinjska ulica št. 15